

ŞUBAT 2020

Takvim ve Öngörüler

- 2020 Risklerine Corona Virüs Eklendi
- Büyük Britanya ve AB Yeni Dönem İçin Müzakerelere Başlıyor
- Emtia Fiyatlarında Şok Düşüşler
- Sorunlu Krediler Artmaya Devam Ediyor
- Türkiye için İdlib Riski Hayati Önem Taşıyor

İçindekiler:

Beklentiler	1
Takvim	2
Öngörüler	3
Blgi Yönetimi	4

Dünya Ekonomisinde Beklentiler

Dünya Ekonomisi Corona Virüs Tehdidi ile Karşı Karşıya

2019 yılında dünya ekonomisinde yavaşlamaya, dünya ticaretinde ise daralmaya yol açan unsurlarda yaşanan iyileşmeler nedeniyle dünya ekonomisi 2020 yılına daha iyimser beklentiler ile başlamıştı. ABD-Çin ticaret anlaşmasının imzalanması, Brexit belirsizliğinin ortadan kalkması ve genişletici para politikaları ile 2020 yılında dünya ekonomisinde yüzde 2,6 büyüme beklentisi bulunmaktadır. Ancak bu iyimser beklentiler önüne Çin'de yaşanan corona virüs olayı önemli bir tehdit olarak çıkmıştır. Sürecin uzamasına bağlı olarak dünya ekonomisinde yavaşlama riski artmaktadır.

Büyük Britanya Avrupa Birliği'nden Ayrıldı

Büyük Britanya 31 Ocak 2020 tarihinde Avrupa Birliği'nden resmen ayrılmıştır. Ayrılık anlaşması gereğince Büyük Britanya 31 Aralık 2020 tarihine kadar AB tek pazarı içinde kalmaya devam edecektir. Büyük Britanya ve AB bundan sonraki ilişkileri için mart ayı başından itibaren müzakereye başlayacaktır. Büyük Britanya AB ile Dünya Ticaret Örgütü üyesi üçüncü bir ülke olarak ilişkilerin yürütmek istemektedir. Büyük Britanya ile AB arasında bir serbest ticaret anlaşması tesis edilecek ve uygulanacaktır. Büyük Britanya diğer ülkeler ile de serbest ticaret anlaşmaları yapacaktır.

Corona Virüs Emtia Fiyatlarında Sert Düşüşlere Yol Açtı

2019 yılında durağan kalan emtia ve metal fiyatları ABD ile Çin arasında ilk faz ticaret anlaşmasının imzalanması ile ocak ayı başında yüzde 5-10 arasında artışlar göstermişti. Ancak Çin'de ortaya çıkan corona virüsü vakası nedeniyle emtia ve metal fiyatlarında yüzde 10-15 arasında sert düşüşler yaşanmıştır. Virüs vakasında belirsizlik halinde fiyatlar durağan kalacaktır, yayılması halinde yeni düşüşler gerçekleşecektir. Kontrol altına alınması halinde ise fiyatlar yeniden ocak ayı ortası fiyatlarına gelerek ABD-Çin ikinci faz ticaret anlaşmasını beklemeye başlayacaktır.

Türkiye Ekonomisinde Beklentiler

İdlib En Önemli Risk Haline Geldi

İdlib'deki gelişmeler ekonomi için en önemli risk unsuru haline gelmiştir. Suriye rejimi Rusya desteği ile birlikte İdlib'de tamamen kontrolü sağlamayı hedeflemektedir. Bu amaçla yoğun bir asker hareket sürmektedir. Rejim İdlib'de kontrolü sağlayarak iç savaşı bitirmiş olacaktır. Türkiye İdlib'den yoğun bir göç riski ile karşı karşıyadır. Ayrıca askeri gözlem noktaları bulunmaktadır. Bazı gözlem noktaları rejimin kazandığı alanlar içinde kalmıştır. Bunlar da risk yaratmaya devam etmektedir. Rejim bahar aylarına kadar İdlib'de kontrolü sağlamayı hedeflemektedir. Önümüzdeki aylar Türkiye için kritik olacaktır.

Küresel Finansal İstikrar ve Makro Göstergelerdeki İyileşmeler İle Dış Borçlar Kolay Çevriliyor

2019 yılının ikinci yarısından itibaren küresel ölçekte genişletici para politikaları uygulanması ve bunun katkısı ile Türkiye'de de makro göstergelerde sağlanan iyileşmeler sonucu 2019 yılında dış borçlar yüksek oranlı olarak çevrilmiştir. Dış

borç çevirme oranı bankalarda yüzde 89,4 ve şirketlerde yüzde 95,4 olmuştur. 2020 yılında da dış borçların yüksek oranlı çevrileceği öngörülmektedir.

2020 Yılında Sıkıntı Kaynağı Sorunlu Krediler

Türkiye ekonomisinde 2019 yılında makro ekonomik göstergelerde ve finansal istikrarda iyileşme yaşanmıştır. Bu iyileşme 2020 yılında da sürecektir. Bu çerçevede sorunlu banka kredileri ekonomide en önemli sıkıntı olmaya devam etmektedir. 2019 yılsonu itibarıyla geri dönmeyen krediler 155 milyar TL, takipteki krediler ise 311 milyar TL olmuştur. Bankalarda sorunlu kredilerin yeniden yapılandırılması çalışmaları 2020 yılı boyunca sürecektir.

Enflasyon Beklentilerini Dikkate Alan Merkez Bankası Faiz İndirimlerini Sürdürecektir

TC. Merkez Bankası 2020 yılının ilk toplantısında da faizleri indirmeye devam etmiştir. 75 baz

puan indirim ile politika faizi yüzde 11,25'e inmiştir. TC. Merkez Bankası 2020 yılı içinde bir an önce tek haneli politika faizine geçmeyi hedeflemektedir. Enflasyondaki gelişmelerden çok enflasyon beklentilerini dikkate alan Merkez Bankası önümüzdeki aylarda da faiz indirimlerini sürdürecektir. Tek haneli politika faizine temmuz ayı ile ulaşılabilir.

Kontrollü Kur Politikasına Geçiyoruz

TC. Merkez Bankası kontrollü bir kur politikası izlemeye başlamıştır. TC. Merkez Bankası bir yandan döviz varlıklarını kamu bankaları aracılığı ile satarak döviz kurlarında istikrarı gözetmekte, diğer yandan piyasaya bıraktığı TL likiditesini azaltmaktadır. Piyasa likiditesi de daha çok kamu bankalarının kredi genişlemesi ile beslenmektedir. TC. Merkez Bankası döviz girişleri elverdiği ölçüde kontrollü kur politikasını sürdürecektir. Türk lirası 2020 yılında kontrollü olarak yüzde 6-8 arasında değer kaybedecektir.

ŞUBAT 2020 Ekonomi-Dış Politika-Siyaset Takvimi						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
3 TÜRKİYE OCAK AYI TÜFE-ENFLASYON YURTIÇİ ÜFEVERİSİ TÜRKİYE ÇİN AB ABD OCAK AYI FM-ISM İMALAT VERİLERİ	4 TÜRKİYE 2019 YILI ADNKS NÜFUS VERİSİ	5 AVRUPA ARALIK AYI PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	6	7 ABD OCAK AYI İŞSİZLİK VERİSİ	8	9
10 TÜRKİYE KASIM AYI İŞSİZLİK VERİSİ	11	12 AVRUPA ARALIK AYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	13 TÜRKİYE ARALIK AYI SANAYİ ÜRETİM VE PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	14 ABD OCAK AYI PERAKENDE SATIŞ VE SANAYİ ÜRETİM VERİSİ TÜRKİYE OCAK AYI KONUT SATIŞ VERİSİ TÜRKİYE ARALIK AYI CARİ AÇIK VERİSİ	15	16
17	18	19 TCMB FAİZ KARARI	20 TÜRKİYE ŞUBAT AYI TÜKETİCİ GÜVENİ	21 Fitch Ratings TÜRKİYE KREDİ NOT DEĞERLENDİRMESİ	22	23
24 TÜRKİYE 2019 YILI YAPI İZİN İSTATİSTİKLERİ TÜRKİYE ŞUBAT AYI SEKTÖREL VE REEL KESİM GÜVEN ENDEKSLERİ TCMB ŞUBAT AYI KAPASİTE KULLANIM ORAN	25	26	27 TÜRKİYE ŞUBAT AYI EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ	28 TÜRKİYE 2019 YILI 4. ÇEYREK GSYİH BÜYÜME VERİSİ TÜRKİYE OCAK AYI DIŞ TİCARET VERİLERİ TÜRKİYE ARALIK AYI MOTORLU KARA TAŞIT VERİSİ		
<p>Büyük Britanya AB ve üçüncü ülkeler ile müzakerelere başlıyor, Türkiye ise müzakereler için AB'nin anlaşmasını bekleyecek. Corona Virüs nedeniyle bir çok uluslararası organizasyon iptal ediliyor. İdlib ve Libya uluslararası gündemin önemli konuları içinde , çözüm arayışları sürecek. Orta Doğu'da İran merkezli gerginlik devam ediyor</p>						

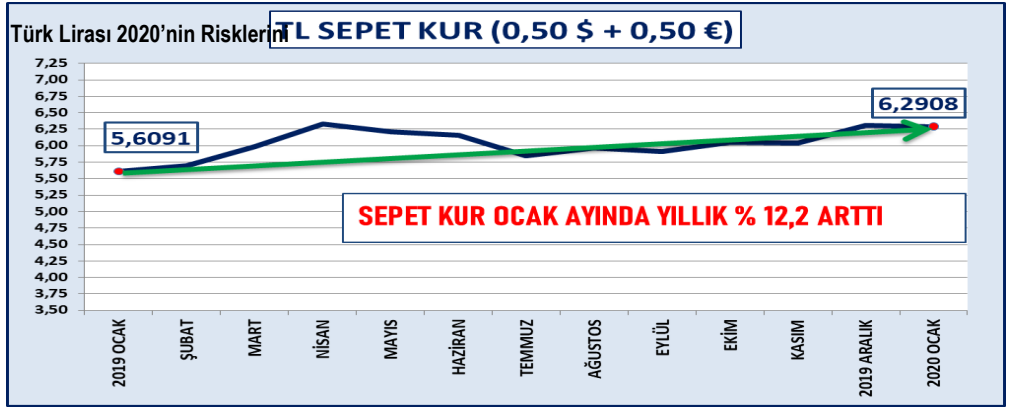
Mali Göstergelerde Öngörüler

- **Türk Lirasında Kontrol Ne Kadar Sürdürülebilir**
- **TL Faizlerde Tek Hanelere Geçiş Hedefi**
- **Güvenli Liman Arayışı Doları Güçlendiriyor**
- **Altın Fiyatları Riskler İle Artıyor**

Türk Lirası Yoğun Müdahale Altında
Türk lirası merkez bankası ile kamu bankalarının ortaklığında yoğun bir müdahale altında bulunmaktadır. 2019 yılı mart ayında Londra para piyasası ile işlemlerde yaşanan gerginlik sonrası yurtiçi para ve döviz piyasasında sadece yerli oyuncular kalmıştır. Yabancılar kısa vadeli para ve döviz piyasasında işlem yapmamaktadır. Türk lirası TC Merkez Bankası'nın reel kur endeksi hedefine paralel olarak enflasyon artışının bir miktar altında kademeli değer kaybını kontrollü olarak yaşamaya devam edecektir.

TL Faizlerde Tek Haneler Hedefleniyor
TC Merkez Bankası'nın faiz indirimleri sürmektedir. Buna bağlı olarak TL faiz oranları da düşmektedir. Gösterge tahvil faizi tek haneli rakamlara gelmektedir. Mevduat faizleri tek haneli rakamlara inmiştir. Kredi faiz oranları ise halen ortalama yüzde 11,5-12,0 aralığındadır. Piyasalar TC Merkez Bankası faiz indirimlerinin sürecini fiyatlamaktadır. Buna bağlı olarak TL faizlerde 1-2 puanlık daha düşüş alanı bulunmaktadır. Ancak faizlerin gerilediği yerde kalması nihai olarak yine enflasyondaki kalıcı düşüşe bağlı olacaktır.

Dolar Gücünü Koruyor
2020 yılındaki riskler dolara talebi güçlü tutmaya devam etmektedir. AED başkanlık seçimleri nedeniyle AED şirketleri nakit biriktirmektedir. AED bankaları üçüncü ülke bankalarına kaynak aktarmakta isteksizdir. Diğer yandan jeopolitik riskler ve bunlara eklenen corona virüs olayının yarattığı belirsizlikler dolara talebi yükseltmektedir. Dolar güçlü kalmayı sürdürmektedir. 2020 yılında Dolara güçlü kalması ve Euro'nun zayıflama eğilimini sürdürmesi beklenmektedir. Buna bağlı olarak Euro-dolar paritesinde 2020 yılı ortalamasında beklenti 1,12 seviyesindedir.

Türk Lirası Sepet Kurda Yeniden Artış

Reel Sektör ve İktisadi Faaliyetlerde Beklentiler

- **Reel Kesim Beklentileri ve Göstergeleri Toparlanıyor**
- **Sanayi PMI Verisi 22 Ay Sonra 50 Puanın Üzerinde**
- **İhracat ve İthalat Yeni Yıla Artışlar İle Başladı**
- **Baz Etkisi İle İktisadi Faaliyetlerde Toparlanma Sürece**

İktisadi faaliyetler 2020 yılına büyüme ile başlamıştır. Ocak ayında hemen tüm iktisadi faaliyetler 2019 aralık ayının ve geçen yılki ocak ayının üzerinde gerçekleşmiştir. Bu çerçevede 2020 yılı içinde ekonomide öngörülen yüzde 3,5-4,0 büyüm hedefini destekleyen bir aktivite seviyesi oluşmuştur.

2020 yılının ilk ayında reel kesim gücün endeksi 104,1 puan ile son 21 ayın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Reel sektörün yeni yıla oldukça iyimser başladığı görülmektedir. Tüketici güveni ise ocak ayında 58,8 ile değişmiş ve düşük seviyelerde kalmaya devam etmiştir.

Sanayi kesiminde ocak ayında önemli bir iyileşme yaşanmıştır. İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı ocak ayında yüzde 75,5 olmuştur. İstanbul Sanayi Odası sanayi PMI verisi 22 ay sonra ilk kez 50 puan üzerine çıkarak büyüme alanına geçmiştir.

Sanayi üretiminde büyüme hızı ilmi olmakla birlikte Mart 2018'den beri en güçlü düzeyde gerçekleşmiştir. Yeni ihracat siparişleri de artış kaydederek 5 aylık düşüş trendini sona erdirmiştir. Yeni siparişlerin yeniden artışa geçmesi, imalatçılann üretimi üst üste üçüncü ay genişletmesini sağlamıştır.

Üretimdeki artış da iki yıla yakın bir dönemin en yüksek oranında gerçekleşmiştir.

Sanayideki üretim artışını nedeniyle firmalar yoğun olarak stoklarını kullanmıştır. Stok seviyeleri en düşük seviyelerine inmiştir. Bu nedenle muhtemelen önümüzdeki aylarda ara malı talebi, üretimi ve ithalatında artış yaşanacaktır.

Dış ticarete de ocak ayında genişleme yaşanmıştır. 2020 yılı ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre ihracat yüzde 5,53 ve ithalat yüzde 18,23 oranında artış göstermiştir. Dış ticaret hacmi ocak ayında yüzde 12,43 genişlemiştir. Hizmet sektörü ve perakende sektöründe mevcut iş seviyesi ilmi toparlanmasını ocak ayında da sürdürmüştür.

Mevsimsellik ile perakende sektöründe yoğun bir kampanya ve indirim dönemi sürmektedir. İnşaat sektöründe ise ocak ayında mevsimselliğe rağmen mevcut iş seviyesi korunmuş, yeni alınan iş siparişlerinde ise keskin bir artış yaşanmıştır.

Dayanıklı tüketim malları, otomotiv ve konut satışları da geçen yılın ocak ayının üzerinde gerçekleşmiştir. Dayanıklı tüketim malları satışları hareketlenmiştir. Otomotiv satışları ocak ayında geçen yıla göre yüzde 90 artmıştır. Konut satışlarında da düşen faiz oranları ile hareketlilik sürmektedir. Bununla birlikte her üç alandaki satış hacimleri henüz 2017 yılı seviyesinin üzerinde çıkmamıştır.

Reel sektöre yönelik banka kredilerinde büyüme oldukça yavaş sürmektedir. TL ticari kredi faizleri ortalama yüzde 11,25 olarak gerçekleşmiştir. Ancak ocak ayında bankalar iyi müşterilerine tek haneli faizler ile kredi kullanıma başlamıştır. Reel sektörün sorunu krediler sıkıntısı da halen sürmektedir. Bankalar bu nedenle daha çok bireysel kredileri tercih etmektedir.

İktisadi faaliyetlerde toparlanma sürecidir. Baz etkisi ile açıklanan büyüme verileri yüksek gerçekleşecektir. Ancak iktisadi faaliyetlerin mevcut seviyesi reel sektöre kartlılık ve nakit akışında rahatlık sağlayacak seviyeyi altında kalmaya devam edecektir.

Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Sergül Sokak Saral Sitesi
C Blok Kat:3 Daire:10
Gayrettepe/İSTANBUL

TELEFON:
(212) 3528795

E-MAİL:
info@esdh.com.tr

Web Adresi
www.esdh.com.tr

Dr.Can Fuat Gürleşel
can@esdh.com.tr

Bilgi Yönetimi

İMALAT SANAYİNDE GELİŞMELER

İSTANBUL SANAYİ ODASI PMI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ

- İstanbul Sanayi Odası'nın yayınladığı sanayi PMI verisi 2020 ocak ayında 22 ay sonra ilk kez yeniden 50 puanın üzerine çıkmıştır.
- İmalat sanayinde yaşanan bu gelişme 2020 yılı sanayi üretimi ve ekonomik büyüme için de ümit vermiştir.
- Bir alt endesk olarak sanayi üretiminde de 22 ayın en kuvvetli aylık büyümesi yaşanmıştır. Büyüme eğilimi iç ve dış siparişlerdeki artış ile ortaya çıkmıştır.
- Sanayi üretimindeki hızlanma ile birlikte sanayi firmalarının stokları da en düşük seviyeye inmiştir.
- Bu nedenle önümüzdeki aylarda sanayide ara malı talebinde ve üretiminde önemli bir artış olabilecektir.

TEMEL GÖSTERGELER

	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK
Dolar/TL	5,8718	5,7654	5,5326	5,8245	5,6539	5,7186	5,7507	5,9507	5,9833
Euro/TL	6,5438	6,5625	6,1684	6,4523	6,1783	6,3830	6,3289	6,6741	6,5983
Euro/Dolar	1,1171	1,1372	1,1078	1,0991	1,0901	1,1154	1,1019	1,1215	1,1097
MB Politika Faizi %	24,00	24,00	19,75	19,75	16,50	14,00	14,00	12,00	11,25
Gösterge Tahvil Faizi %	24,97	19,68	15,98	16,49	13,88	12,65	12,14	11,78	10,20
Cari Açık/Fazla Yıllık Milyar \$	-1,5	+1,0	+4,3	+4,9	+5,4	+4,3	+2,7		
TÜFE Yıllık %	18,71	15,72	16,65	15,01	9,26	8,55	10,56	11,84	12,15
Toplam Krediler Milyar TL	2.546,5	2.538,3	2.488,1	2.535,1	2.530,4	2.561,9	2.595,0	2.655,2	2.658,2
Brent Petrol Varil Dolar	61,99	64,74	65,05	59,25	59,25	59,62	60,49	66,00	56,62
Dow Jones Endeksi	24.815	26.600	26.864	26.403	26.917	27.046	28.051	28.538	28.256
BST-100 Endeksi	90.590	96.485	102.082	96.718	105.033	98.469	106.904	114.425	119.140